

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

13.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 12-го Февраля — 1837 — Wilno. Piątek. 12-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Февраля.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ; по случаю кончины Великаго Герцога Мекленбургъ-Шверинскаго, *Фридриха Франца*, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ, на две недѣли, съ обыкновеннымъ раздѣленіемъ, начавъ оный съ 29-го числа сего Января.

— Высочайшимъ Приказомъ, 26-го Января, Инспекторъ Резервной Пѣхоты, и Членъ Генераль-Аудиторіата Военнаго Министерства, Генераль-Лейтенантъ *Скобелевъ*, уволенъ въ отпускъ на одинъ годъ, съ состояніемъ по Арміи, и съ оставленіемъ Членомъ Генераль-Аудиторіата; Начальникъ 16-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Тришатный*, назначенъ Исправляющимъ должность Инспектора Резервной Пѣхоты; Командующій Резервною дивизіею 5-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль-Лейтенантъ *Гартунгъ*, начальникомъ 16-й Пѣхотной дивизіи.

— Директоромъ вновь образованнаго по Высочайшему указу 17-го Іюня 1836 года Медицинскаго Департамента Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, согласно съ § 5-мъ учрежденія сего Департамента, Всемилостивѣйше повелѣно быть Генераль-Штабъ-Доктору Гражданской части, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Гаевскому*.

— Состоящему при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Дмитріеву*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Директоромъ Департамента Казенныхъ Врачебныхъ заготовленій, съ жалованьемъ по штату положеннымъ и съ сохраненіемъ особаго получаемаго имъ нынѣ содержанія по тысячѣ двѣсти рублей серебромъ въ годъ, указами 25 Января 1817 года и 7 Января 1824 года опредѣленнаго.

— Членомъ Совѣта Государственнаго Контроля, на основаніи Высочайше утвержденнаго въ 30-й день истекшаго Декабря образованія Государственнаго Контроля, Всемилостивѣйше повелѣно быть Генераль-Лейтенанту *Сулимѣ*, съ сохраненіемъ при немъ званія Члена Военнаго Совѣта и съ производствомъ за отправленіе возлагаемой на него новой должности, по три тысячи рублей въ годъ изъ Государственнаго Казначейства, сверхъ получаемаго имъ нынѣ содержанія.

— Вице-Директору Департамента Министерства Юстиціи, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Веймарну*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Консультациі, при Министерствѣ Юстиціи учрежденной, съ оставленіемъ и въ настоящей должности Вице-Директора.

— Состоящій при Кіевскомъ Военномъ, Подольскомъ и Волынскомъ Генераль-Губернаторѣ, для особыхъ порученій 7-го класса *Шійко*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ Коллежскіе Совѣтники.

— Его Императорское Величество 5-го сего Января Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е, Отнынѣ впредь поступающихъ вновь на службу молодыхъ людей дворянскаго происхожденія, или имѣющихъ по учебнымъ ихъ аттестатамъ право на классные чи-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 5-go Lutego.

Цесарз Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: z powodu zgonu Wielkiego Xęcia Meklenburg-Schwerińskiego, *Fryderyka Franciszka*, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę, na dwa tygodnie, zaczynając od 29-go Stycznia, ze zwyczajnemi podziałami.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 26-go Stycznia, Inspektor Odwodowej Piechoty i Członek Jeneralnego Audytoryatu Ministerium Woyny, Jenerał Porucznik *Skobelew*, uwolniony na urlop na rok jeden, z liczeniem się w Armii i z pozostaniem Członkiem Jeneralnego Audytoryatu; Naczelnik 16-tey dywizyi pieszey, Jenerał Porucznik *Tryszatny*, назначony Sprawującym obowiązki Inspektora Odwodowej Piechoty; Dowodzący Odwodową dywizyą 5 go korpusu piechoty, Jenerał-Porucznik *Hartung*, Naczelnikiem 16-ey dywizyi pieszey.

— Dyrektorem nowo-urządzonego podług Najwyższego Ukazu 17 Czerwca 1836 roku Medycznego Departamentu Ministerium Spraw Wewnętrznych, zgodnie z § 3-m urzędzenia tego Departamentu, Najłaskawiey rozkazano bydz Jeneralnemu Sztabu-Doktorowi wydziału Cywilnego, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Gajewskiemu*.

— Zostającemu przy Ministerium Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Dmitrijewu*, Najłaskawiey rozkazano bydz Dyrektorem Departamentu Skarbowych Medycznych zaopatrzeń, z płacą etatem naznaczoną i z zachowaniem osobnego pobieranego teraz przezeń utrzymania po tysiąc dwieście rubli srebrem na rok, przez ukazy 25-go Stycznia 1817 roku i 7 Stycznia 1824 roku wyznaczonego.

— Członkiem Rady Kontrolli Państwa, na ośnowie Najwyżey zatwierdzonego w dniu 30 zeszłego Grudnia nowego urzędzenia Kontrolli Państwa, Najłaskawiey rozkazano bydz Jenerał-Porucznikowi *Sulimie*, z zachowaniem przy nim nazwania Członka Rady Woyskowej i z wydaniem za sprawowanie włożonego nań nowego obowiązku, po trzy tysiące rubli na rok, z Podskarbstwa Państwa, oprócz pobieranego teraz przezeń utrzymania.

— Vice-Dyrektorowi Departamentu Ministerium Sprawiedliwości, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Weymarnowi* Najłaskawiey rozkazano bydz Członkiem Konsultacyi, przy Ministerium Sprawiedliwości ustanowionej, z pozostaniem i w terażniejszym obowiązku Vice-Dyrektora.

— Zostający przy Kijowskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał Gubernatorze do szczególnych poleceń 7 ey klasy *Szyjko*, Najłaskawiey mianowany Radcą Kollegialnym.

— Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość dnia 5-go ter. Stycznia Najwyżey rozkazać raczył: 1) Odtąd na czas przyszły nowo wchodzących do służby młodych ludzi Stanu Dworzanckiego, albo mających na mocy szkolnych ich attestatów prawo do rang klassycznych, jako

ны, такъ какъ они пользуются въ службѣ значительными предъ другими преимуществами, не определять прямо въ Департаменты и Канцеляріи Министерствъ и отдѣльных управленій, прежде чѣмъ они прослужатъ, по крайней мѣрѣ, три года въ мѣстахъ Губернскихъ, или имъ равныхъ въ Столицахъ или въ оныхъ, дабы доставить означеннымъ мѣстамъ возможность открывающіяся въ оныхъ вакансіи замѣщать людьми, получившими хорошее образованіе, а молодымъ людямъ тѣмъ, случай пріобрѣсти навыкъ къ дѣламъ. 2-е, Правила сего не распространять на Министерство Иностранныхъ Дѣлъ вообще. 3-е, Изъять изъ сего также всѣ должности врачебныя, ученые, художественныя, искусственныя и учебныя, какимъ бы онѣ впрочемъ ведомствамъ ни принадлежали, но съ тѣмъ, чтобы въ подобныя должности поступали не иначе, какъ выпущенные изъ особо учрежденныхъ для сего ученыхъ заведеній или подвергшіеся надлежащему испытанію и имѣющіе аттестаты, и чтобы они пользовались даруемымъ имъ исключеніемъ только въ такомъ случаѣ, когда обращаются на службу сообразно особенной цѣли ихъ образованія; при переходѣ же въ общія гражданскія должности подвергались бы и общимъ правиламъ. 4-е, Лица, имѣющіе по аттестатамъ Россійскихъ Университетовъ и другихъ учебныхъ заведеній званія Докторовъ и Магистровъ и вообще право на чины 8 и 9 классовъ, определять на службу на прежнемъ основаніи по всѣмъ ведомствамъ и мѣстамъ, не подчиняя ихъ настоящему ограниченію. 5-е, Всѣ особенныя права и преимущества, дарованныя разнымъ учебнымъ заведеніямъ ихъ уставами или иными постановленіями, на счетъ выпуска и опредѣленія на службу ихъ воспитанниковъ, оставить и нынѣ въ своей силѣ. 6-е, Уроженцевъ Западныхъ губерній, кромѣ однако жъ исповѣдующихъ Грекороссійскую вѣру и Грекоунитовъ, для доставленія имъ большей удобности обучаться Русскому языку, не опредѣлять въ Министерства и главныя управленія и по присутственнымъ мѣстамъ С. Петербургской губерніи, доколѣ они не прослужатъ пяти лѣтъ въ губерніяхъ Великороссійскихъ; тѣхъ же, кои исповѣдуютъ вѣру Грекороссійскую и Грекоунитовъ подчинить общимъ правиламъ, выше изображеннымъ. 7-е, Изданныя до селѣ постановленія, обязывающія казеннокоштныхъ студентовъ Университета Св. Владиміра и казеннокоштныхъ же воспитанниковъ пансіоновъ при Гимназіяхъ: Кіевской, Виленской и Гродненской служить известное число лѣтъ въ губерніяхъ: Кіевской, Волынской, Подольской, Виленской и Гродненской, считать отмѣненными; и 8-е, Надъ всѣми молодыми Дворянами и имѣющими право на классныя чины, которые въ слѣдствіе сихъ новыхъ правилъ будутъ поступать на службу въ губерніи, имѣть наблюденіе Военнымъ и Гражданскимъ Губернаторамъ, а гдѣ таковыхъ нѣтъ, Градоначальникамъ, на точномъ основаніи Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго Министру Внутреннихъ Дѣлъ Статсъ-Секретаремъ Таниевымъ, съ тѣмъ, чтобы они пеклись о сихъ молодыхъ людяхъ не только какъ начальники, но какъ отцы семействъ, коимъ поручаются дѣти благовоспитанныя, для первыхъ шаговъ на поприщѣ службы и о поведеніи и прилежаніи ихъ доносили бы Его Императорскому Величеству каждыя полгода.

— Государь Императоръ въ 16-день минувшаго Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) постановить строгимъ правиломъ, чтобы по истеченіи трехъ лѣтъ никто изъ уроженцевъ Сестзейскихъ губерній не былъ опредѣляемъ учителемъ въ Гимназію или Училище, если не будетъ способенъ преподавать свой предметъ на Русскомъ языкѣ и за исполненіемъ сего, по допущеніи къ означенной должности, наблюдать безъ упущенія, и 2) чрезъ пять лѣтъ никого въ Дерптскій Университетъ въ Студенты не принимать, ежели не выдержитъ предварительно строгаго экзамена въ основательномъ знаніи Россійскаго языка.

— Въ Воскресенье, 24-го Января, паровозы вновь ходили по Царскосельской желѣзной дорогѣ, на которую съѣхалось множество посѣтителей, пользуясь необыкновенно благопріятною погодою. Всѣ три паровоза были пущены въ ходъ по очереди, и прошли десять разъ изъ Павловска въ Царское Село и обратно. Первый паровозъ отошелъ въ 11 часовъ утра, послѣдній въ половинѣ 6-го по полудни, при свѣтѣ фонарей. Каждый обозъ состоялъ изъ паровоза, тендера съ дровами и водою, повозки съ трубною машиною изъ Англіи, на которой играли во время поѣздокъ, двухъ берлиновъ, двухъ дилижансовъ, двухъ ваггоновъ, двухъ шарабановъ, и изъ повозки въ 7 сажень длиною, назначенной для строеваго лѣса, на которой устроены были мѣста для 100 человѣкъ. Каж-

уżywających w służbie znacznych przed innemi prerogatyw, nie nazywać prosto do Departamentów i Kancelaryi Ministerystw i oddzielnych zarządów pierwsi, nim nie wystąpią przynajmniej trzy lata w miejscach Gubernialnych, albo im równych w Stolicach, albo zewnątrz ich, iżby dać pomienionym miejscom możliwość odkrywającą się w nich wakanse osadzać ludźmi, którzy otrzymali dobre ukształcenie, a przez to samoty młodym ludziom podać sposobność nabycia wprawy do dzieł. 2) Tego prawidła nie rozciągać na Ministerystum Spraw Zewnętrznych w ogólnosci. 3) Wyłączyć także zpod tego wszystkie posady medyczne, uczone, sztuk, kunsztów i szkolne, do jakichbykolwiek te zresztą władz należały, lecz z zastrzeżeniem, ażeby do podobnych obowiązków wchodzili nie inaczej, jak wypuszczeni z osobno urządzonych do tego szkolnych zakładów, albo którzy odbyli należyty examen i mający atestaty, i żeby ci używali darowanego im wyjątku w takim tylko zdarzeniu, kiedy się przeznaczają do służby podług szczególnego celu ich ukształcenia; za przejęciem zaś do ogólnych cywilnych obowiązków, iżby ulegali powszechnym prawidłom. 4) Osoby, mające podług atestatów Uniwersytetów Rosyjskich i innych szkolnych zakładów stopnie Doktorów i Magistrów, jako też w ogólnosci prawo do rangi 8 i 9 klasy, nazywać do służby na dotychczasowej osnovie po wszystkich władzach i miejscach, nie podciągając ich pod niniejsze ograniczenie. 5) Wszystkie szczególne prawa i pierwszeństwa, darowane różnym szkolnym zakładom przez ich ustawy albo inne postanowienia, względem wypuszczenia i naznaczenia do służby ich uczniów, zostawić i teraz w swej mocy. 6) Rodaków Gubernii Zachodnich, oprócz jednakże wyznających wiarę Greko-Rosyjską i Greko-Unitów, dla podania im większej sposobności uczenia się języka Rosyjskiego, nie nazywać do Ministerystw i Głównych zarządów oraz rządowych i sądowych miejsc S. Petersburgskiej Gubernii, dopóki nie wystąpią pięciu lat w Guberniach Wielkorosyjskich; tych zaś, którzy wyznają wiarę Greko-Rosyjską i Greko-Unitów podciągając pod ogólne prawidła, wyżej opisane. 7) Wydanedotąd postanowienia, obowiązujące uczących się skarbowym kosztem studentów Uniwersytetu Św. Włodzimierza, także i na Skarbowym koszcie zostających wychowalców Pensyonów przy Gymnazyach: Kijowskiem, Wileńskiem i Grodzieńskiem, służyć pewną liczbę lat, w Guberniach: Kijowskiej, Wołyńskiej, Podolskiej, Wileńskiej i Grodzieńskiej, uważać za odmienione; i 8) Nad wszystkimi młodeimi Dworzanami i mającemi prawo do rang klasycznych, którzy na skutek nowych tych prawideł będą wchodzili do służby po Guberniach, mają mieć dozór Wojenni i Cywilni Gubernatorowie, a gdzie tych nie ma, Naczelnicy miast, na istotney osnovie NAWYŻSZEGO rozkazu, objawionego Ministrowi Spraw Wewnętrznych przez Sekretarza Stanu Taniejewa, z zastrzeżeniem, ażeby oni mieli pieczę o tych młodych ludziach nie tylko jako zwierzchnicy, ale jako oycowie rodziny, którym poruczają się dzieci dobrego wychowania, na pierwszych krokach zawodu służby i żeby o ich prowadzeniu się i pilności donosili NAWYŻSZEMU Cesarzowi Jego Mości co pół roku.

— Cesarz Jego Mość dnia 16 zeszłego Grudnia NAWYŻSZY rozkazać raczył: 1) Postanowić za ścisłe prawidło, iżby po upływie trzech lat, nikt z krajowców Gubernii Nadbaltyckich nie był nazywany na nauczyciela do Gimnazjum lub Szkół, jeżeli nie będzie mógł wykładać swego przedmiotu w języku Rosyjskim, i nad wypełnieniem tego, po przyjęciu do pomienionego obowiązku, czuwać jak najściślej, i 2) Po upływie lat pięciu, nikogo za studenta do Uniwersytetu Dorpackiego nie przyymować, jeżeli pierwsi nie wyda ścisłego egzaminu z gruntownej umiejętności języka Rosyjskiego.

— W niedzielę, 24-go Stycznia, parowozy znówu chodzili po Carskosielskiej żelaznej drodze, na którą zjechało się mnóstwo widzów, korzystając z nadzwyczaj przyjemnej pogody. Wszystkie trzy parowozy były puszczane do biegu z kolei i dziesięć razy przeszły z Pawłowska do Carskiego-Sioła i napowrót. Pierwszy parowóz puścił się o godzinie 11-tę zrana, ostatni o pół do 6-tej z południa, przy świetle latarni. Każdy obóz składał się z parowozu, wózka z drwami i wodą, wozu z rurową machiną z Anglii, na której grano w czasie przejażdżek, z dwóch berlinów, dwóch dyliżansów, dwóch wagonów, dwóch szarabanów i z wozu 7 sążni długości, przeznaczonego pod budowlowe drzewo, na którym urządzone były miejsca na 100 osób. Każdy obóz zajmował 300 stop długości i zawierał w sobie

дый обозъ простирался на 300 футовъ въ длину и заключалъ въ себѣ 340 человекъ, когда все мѣста были заняты.

Особъ, занимавшихъ мѣста по 80 коп., было 782, по 40 коп. 1031, и того 1833 пассажира, которые заплатили 1046 р. Въ Павловскомъ воксалѣ, въ которомъ только на время устроены четыре комнаты, собрано болѣе 1100 р. Если къ этому принять въ расчетъ, что всѣ катавшіеся по желѣзной дорогѣ платили по 20 и 30 р. за сани, чтобы прѣхать изъ Петербурга въ Павловскъ, то можно надѣяться весьма выгодныхъ послѣдствій по открытіи всей дороги изъ внутренности города.

Во всѣ десять поѣздокъ, Г. фонъ Герстнеръ, какъ и прежде, самъ управлялъ всеми дѣйствіями, стоя на паровозѣ; не случилось ни малѣйшаго приключенія съ кѣмъ либо, ни поврежденія въ машинѣ или повозкахъ.

Окончательный отчетъ Г-на Герстнера объ успѣхахъ построенія желѣзной дороги по 31-е Декабря 1836 печатается, и чрезъ нѣсколько дней будетъ раздаваться безденежно; въ немъ будетъ означено время открытія всей дороги и сообщатся всѣ свѣдѣнія о семъ предпріятіи.

— На основаніи трактата, заключеннаго 15 Марта 1836 между Россією и Оттоманскою Портою крѣпость Силистрія, въ Августѣ прошлаго года, сдана Турецкому Правительству, а гарнизонъ и войска, квартировавшіе въ Княжествахъ Молдавіи и Валахіи, выведены въ предѣлы Имперіи.

Нынѣ Правительства сихъ Княжествъ, въ особыхъ свидѣтельствахъ, изъявляютъ всю свою признательность, какъ бывшему Военному Начальнику кр. Силистріи, Генераль-Маіору Оленичу, за благоразумныя распоряженія его и неусыпныя попеченія о пользахъ жителей тамошняго края, такъ и всѣмъ вообще находившимся тамъ войскамъ нашимъ, за примѣрный порядокъ дружелюбное обхожденіе съ жителями и совершенное спокойствіе, которымъ постоянно сопровождалось пребываніе ихъ за границею. (А. В.)

— Въ Румынскомъ Курьерѣ, отъ 4-го Января, содержится слѣдующія извѣстія:

Чума обнаружилась въ нѣсколькихъ мѣстахъ на правомъ берегу Дуная. Чтобы предохранить Княжество отъ внесенія туда заразы приняты уже самыя дѣйствительныя мѣры. Великій-Спатаръ отправленъ для личнаго осмотра и усиленія карантинныхъ кордоновъ. Основываясь на недавнихъ примѣрахъ, можно вполне надѣяться, что эта заразная болѣзнь, никогда не проникнетъ далѣе противопоставленныхъ ей предѣловъ, благодаря постояннымъ усиліямъ и твердости Правительства.

— Начальство Сламъ-Римникское, согласно съ данными ему повелѣніями, приняло въ свое распоряженіе жителей многихъ деревень для отысканія ячеекъ, сокрытыхъ въ разныхъ мѣстахъ саранчею. Эти поиски увѣнчались самымъ счастливымъ успѣхомъ, и 3,526 четвериковъ ячеекъ было предано пламени. (О. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Триестъ, 31-го Января.

Ихъ В-ва Король и Королева Греческіе сегодня ночью отплыли въ свое новое отечество. Греки восхищены юною четою своихъ повелителей. На балѣ устроенномъ въ Греческомъ Казино, купецъ Севастополю танцевалъ съ молодою Королевою въ первомъ вальсѣ. (А. Р. С. З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 2-го Февраля.

По донесеніямъ *Galign. Mess.*, много говорятъ о перемѣнахъ въ нашемъ дипломатическомъ составѣ. Г. Барантъ безъ сомнѣнія отозванъ изъ Петербурга а Графъ Ст. Олеръ не долго пробудетъ въ Вѣнѣ. На мѣсто сего послѣдняго именуютъ Маркиза К...

— Коммиссія, имѣющая порученіе рассмотреть проектъ закона касательно принадлежности военныхъ судовъ, на предложеніе Г. Сальванди, своего члена, отсрочила засѣданіе на нѣсколько дней, что даетъ поводъ къ разнымъ слухамъ.

— Г. Фонфредъ, возстававшій нѣкоторое время противу Г. Тьера, возстаетъ теперь на Г-на Дюпена Президента Палаты Депутатовъ.

— По письмамъ изъ Дуранго, на этотъ разъ Донъ-Карлосъ лично хочетъ командовать экспедиціею, которую готовятъ, образуя 20 баталіоновъ пѣхоты и 6 эскадроновъ конницы, между коими будутъ также уланы. Эта экспедиція отправится за Эбро и будетъ дѣйствовать вмѣстѣ въ Нижней Арагоніи и Кастиліи.

— Страсбургскій приговоръ Суда присяжныхъ все

540 osob, wtenczas, kiedy wszystkie miejsca były zajęte.

Osób, zajmujących miejsca po 80 kop., było 782, po 40 kop. 1031, w ogóle 1,833 passengerów, którzy zapłacili 1,046 rub. Na woxalu Pawłowskim, w którym tymczasowie urządzono cztery izby, zebrano więcej 1,100 rub. Jeżeli do tego policzymy, iż wszyscy przejeżdżający się po drodze żelazney płacili po 20 i 30 r. za sanie, dla przejechania z Petersburga do Pawłowska, tedy można się spodziewać nader korzystnych następstw po otwarciu całej drogi ze środka miasta.

We wszystkich dziesięciu przejazdach P. von Gerstner, jako i przedtém, wszystkiemi czynnościami sam kierował, stojąc na parowozie; nie zdarzyło się najmniejszego przypadku, ani uszkodzenia machin, lub powozów.

Ostateczne sprawozdanie P. Gerstnera o postępach budowania żelazney drogi do 31 Grudnia 1836 roku drukuje się, i za kilka dni będzie rozdawane bezpłatnie; będzie w niem oznaczony czas odkrycia całej drogi i udzielą się wszystkie wiadomości o tém przedsięwzięciu.

— Na osnovie traktatu, 15 Marca 1836 roku między Rossją a Portą Otomańską zawartego, twierdza Sylistrya, w Sierpniu zeszłego roku, została oddana Rządowi Turckiemu, a załoga i woyska, w Xięztwach Multan i Wołoszczyzny kwaterujące, wyprowadzone do granic Państwa.

Teraz Rządy tych Xięztw, w szczególnych świadectwach, oświadczają zupełną swą wdzięczność, tak byłemu Wojennemu Naczelnikowi twierdzy Sylistryi, Jenerał-Majorowi Oleniczowi, za mądre jego rozporządzenia i niezmordowaną troskliwość o dobro mieszkańców tamecznego kraju, jako i w ogólności wszystkim znajdującym się tam woyskowym naszym, za przykładowy porządek, przyjacielskie obeyscie się z mieszkańcami i zupełną spokojność, która stale towarzyszyła pobytowi ich za granicą. (G. S. P.)

— W Kuryerze Rumyńskim, pod dniem 4 Stycznia czytamy wiadomości następujące:

Morowe powietrze zjawilo się w kilku miejscach na prawym brzegu Dunaju. Dla zabezpieczenia Xięztwa od wniesienia tam zarazy, zostały już przedsięwzięte naydzielniejsze środki. Wielki-Spatar wysłany został w celu osobistego obeyrzenia i wzmocnienia kordonów kwarantannowych. Opierając zdanie na niedawnych przykładach, można się zupełnie spodziewać, że zaraźliwa ta choroba, nie przejdzie nigdy zastawionych jej zagrod, dziękując nieustannej troskliwości i stałości Rządu.

— Zwierzchność Slam-Rymniku, zgodnie z danym jej rozkazem, wzięła pod swe rozporządzenie wielu mieszkańców wsi, w celu wyszukiwania zarodków, które w rozmaitych miejscach szarańcza złożyła. Te wyszukiwania uwieńczone zostały nayożądniejszym skutkiem i 3,526 czterwirykow zarodków spalono. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Triest, 31-go Stycznia.

Królestwo Ich Mość Greccy, dzisiaj w nocy wypłynęli do nowej swej oyczyzny. Grecy zachwyceni są młoda małżeńską parą swych władców. Na balu, przygotowanym w Greckim Kasino, kupiec Sevastopulo tańczył z Królową pierwszego walca. (А. Р. С. З.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 2-go Lutego.

Podług dziennika *Galig. Mess.*, mówią wiele o zmianach w naszym składzie dyplomatycznym. Pan Barante został niezawodnie odwołany z Petersburga, a Hr. St. Aulaire nie długo zabawi w Wiedniu. Na miejsce tego ostatniego, przeznaczają Markiza C...

— Kommissya, mająca poleczone sobie roztrząśnienie projektu do prawa względem właściwości sądów wojennych, na wniosek Pana Salvandy, członka swego, odłożyła posiedzenia swoje do dni kilku, co daje powód do różnych wieści.

— Pan Fonfrède, który przez niejaki czas wiódł dzielną wojnę z Panem Thiers, powstaje teraz na P. Dupin, Prezesa Izby Deputowanych.

— Podług listów z Durango, chce tym razem sam Don Carlos stanąć na czele wyprawy, którą przygotowują, urządzając 20 batalionów piechoty i 6 szwadronów jazdy, między którymi będą także ulani. Ta wyprawa ma wyruszyć za Ebro i działać razem w Niższej Araгонii, i w Kastylii.

— Strażburgski wyrok sądu przysięgłych, jest cią-

еще служить предметомъ общаго вниманія и затрудненіемъ для Министровъ. Для нихъ чувствителенъ упрекъ въ политическихъ постановленіяхъ на основаніи коихъ они поступили съ *Людвикомъ Наполеономъ*.

3-го Февраля.

Князь *Таллейранъ* по возвращеніи изъ Валансе никогда не принималъ столько визитовъ, какъ теперь. Г. *Тьеръ* почти каждой день бываетъ у престарѣлаго дипломата.

— Вчера увѣрили въ конторѣ Префектуры Полиціи, что будетъ учреждено Министерство Полиціи и что Г. *Гиске* будетъ начальникомъ онаго.

— Французскій генеральный Консулъ въ Египтѣ, Г. *Мимо*, который находился въ отпуску во Франціи, вчера скончался здѣсь на 60 году.

— Въ *Charte de 1830* сказано: „На вчерашней биржѣ распространились тревожные слухи на счетъ состоянія города Страсбурга. Правительство получило удовлетворительныя донесенія изъ этого города, и всѣ распространеныя извѣстія, до самыхъ малѣйшихъ подробностей, выдуманы.“

— Письмо изъ Боны отъ 22 ч. прош. м. содержитъ слѣдующее извѣстіе: „Полковникъ *Фоа* въ сопровожденіи *Юссуфа-Бен* и Капитана *Лебланка* сдѣлалъ рекогносцировку до Мердшецъ - Гамарръ, лежащаго по ту сторону въ 6 часахъ отъ Гельмы. Они нашли дружественный пріемъ у горныхъ жителей и вообще увѣрили, что при второй экспедиціи въ Константиноу менѣе представится препятствій, нежели при первой. Больницы теперь не столько наполнены больными; но почти всѣ, поступившіе туда послѣ экспедиціи больными или ранеными, Арабы, Турки и Французы померли.“

— Изъ Англійскаго *Morning-Herald* въ здѣшнія газеты перешло извѣстіе, что Франція въ скоромъ времени съ дозволенія Англійскаго Правительства отправитъ военный корабль на островъ Св. Елены, чтобы взять оттуда бранные останки *Наполеона*.

— Вчера въ Тюльерскомъ замкѣ, въ павильонѣ Марсанъ произошелъ пожаръ, который впрочемъ скоро погашенъ.

4-го Февраля.

Имѣнія требуемыя Министрами въ удѣлъ для Герцога *Немурскаго*, какъ-то: Рамбулье, Сенушь, Шатонейфъ и Ментеканъ содержатъ 20,230 гектеровъ земли и оцѣнены въ 39,700,000 франковъ.

— *Мониторъ* пишетъ: „Нѣкоторые журналы увѣдомили, что главный советъ банка подарилъ Королю въ Версальскій музей мраморную статую *Наполеона*. Это правда, но нѣкоторые несправедливо утверждали, будто съ 1814 года она была закопана въ землю и теперь случайно открыта. Помянутая статуя никогда не была закопана, но сохранялась въ банкѣ въ уединенномъ, для публики неприступномъ, мѣстѣ.“

— Послѣ кратковременной болѣзни умеръ здѣсь вчера Баронъ *Деженетъ* членъ Института а прежде генеральный Хирургъ арміи во время *Наполеона*.

— *Journal de Paris* перешелъ въ другія руки за 45,000 фр. Полагаютъ, что онъ будетъ опять Министерскимъ журналомъ.

— Говорятъ здѣсь, что *Ахмедъ-Бей* предполагаетъ зарядить мины подъ Константиною, чтобы въ случаѣ взятія города Французами, взорвать оный на воздухъ.

— *Messenger* сообщаетъ: „Третьяго дня прибылъ сюда курьеръ изъ Константинополя. Доставленные имъ донесенія, кажется въ томъ духѣ, что будутъ поводомъ къ скорому возвращенію Адмирала *Руссена* въ Турцію. Утверждаютъ, что между Султаномъ и *Мехмедомъ-Али* дошло до новыхъ недоразумѣній. Порта обвиняетъ его, что онъ возмущаетъ Турецкихъ подданныхъ и хочетъ уклониться отъ уплаты недоимочнаго долга 5 милліоновъ піастровъ. Порта по сему предмету будто подала ноту первостепеннымъ Европейскимъ Державамъ съ изъясненіемъ всѣхъ своихъ жалобъ противу Вице-Короля, который и подтверждаетъ доказательствами. Кажется, что Порта желаетъ посредничества, чтобы могущественнаго своего вассала возвратитъ въ предѣлы покорности.“ (G. C.)

5-го Февраля.

Маршалъ *Клаузелъ* прибылъ вчера въ здѣшнюю столицу и тотчасъ отправился къ Президенту Совѣта, а потомъ къ Военному Министру. Послѣ того имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Герцогомъ *Орлеанскимъ*, а вечеромъ отправился вторично къ Военному Министру. Сегодня онъ имѣлъ аудіенцію у Герцога *Немурскаго*.

— Принцъ *Омальскій* купилъ отъ Баронши *Фешеръ* павильонъ принадлежащій къ Бурбонскому дворцу, за 400,000 фран.

гле jeszcze przedmiotem uwagi powszechnej, a ktopo-tem dla Ministrów. Boli ich niezmiernie, że im zapierają tej rozciągłości w postanowieniach politycznych, na zasadzie której z Xięciem *Ludwikiem Napoleonem* postąpili.

Dnia 3.

Xiążę *Talleyrand* od czasu powrotu swego z *Valençay*, nigdy nie przyjmował tyle osób, co teraz. Pan *Thiers* codzień prawie bywa u niego.

— Wczora w biurze Prefektury policyi zapewniano o utworzeniu Ministerium policyi, a urząd ten ma otrzynać Pan *Gisquet*.

— Jeneralny Konsul nasz w Egipcie, Pan *Mimaut*, ha-wiący za urlopem w Paryżu, umarł tu wczora. Żył lat 60.

— *Charte de 1830* pisze: „Na giełdzie tutejszey rozchodziły się wczora zatrważające pogłoski o stanie Strażburga; lecz Rząd otrzymał zadowalające wiadomości z tego miasta, i wszystkie owe pogłoski są bezzasadne.“

— List z Bony pod d. 22 z. m. wyraża: „Jenerał *Foy* przedsięwziął, w towarzystwie *Jussuf* Beja i Kapitana *Leblanc*, rozpoznanie do Merdschez-Hamarr, 6 mil za Guelma. Znaleźli uprzejme przyjęcie u mieszkańców gór, i przekonali się, że druga wyprawa do Konstantyny równie mało dozna przeszkód, jak pierwsza. Łazaryety są teraz mniej napełnione chorem; ale prawie wszyscy Arabowie, Turcy i Francuzi, których po wyprawie jako chorych lub ranionych przywieziono, pomierali.“

— Dzienniki tutejsze umieściły wiadomość z gazety Londyńskiej *Morning-Herald*, iż Francya za zezwoleniem Rządu Angielskiego wysłać wkrótce okręt wojenny do wyspy S. Heleny, dla sprowadzenia zwłok *Napoleona*.

— Wczora wybuchnął pożar w zamku Tuilleryjskim, w pawilonie Marsan, lecz prędko został ugaszony.

Dnia 4.

Dobra żądane przez Ministrów na uposażenie Xięcia *Nemours*, jako to: *Rambouillet*, *Senouches*, *Chateau-neuf* i *Montecapt*, obejmują 20,230 hektarów gruntu i są szacowane 39,700,000 franków.

— *Monitor* pisze: „Doniosły niektóre dzienniki, że Rada główna Banku, ofiarowała Królowi do Muzeum Wersalskiego, marmurowy posąg *Napoleona*. Jestto prawda; ale mylnie było twierdzenie niektórych, jakoby od roku 1814, posąg ten, będąc w ziemi zakopany, teraz przypadkiem znaleziony został. Rzeczony posąg nie był nigdy zakopywany, ale stał na ustronnem i nieprzystępnem dla publiczności miejscu w gmachu bankowym.“

— Po krótkiej chorobie umarł tu dnia wczorayszego Baron *Desgenettes*, członek Instytutu, a dawniej jeneralny Chirurg wojska za czasów *Napoleona*.

— *Journal de Paris* przeszedł w inne ręce za sumę 45,000 franków. Sądzą, że będzie znowu pismem ministeryalnem.

— Mówią tu, że *Ahmed Bey* zamierza podminować Konstantynę, ażeby w razie zdobycia miasta przez Francuzów, wysadzić je na powietrze.

— *Messenger* pisze: „Zawczora nadbiegł tu goniec ze Stambułu. Doniesienia, które przywiózł, są podobno tego rodzaju, że spowodują szybki powrót Admirała *Roussin* do Turcyi. Zapewniają, że między Sułtanem a *Mehmedem-Alim* przyszło do nowych nieporozumień. Porta oskarża go, że podnieca do buntu poddanych tureckich i chce się wyłamać od zapłacenia 5 milionów piastrow zaległego długu. Porta miała w tej mierze podać memorandum wielkim Mocarstwom Europejskim, z wyłączeniem wszystkich zażaleń swoich przeciw Vice-Królowi, które dowodami popiera. Zdaje się, że Porta pragnie interwencji, ażeby możnego wazala swego, w karby obowiązków zwrócić.“ (G. C.)

Dnia 5.

Marszałek *Clauzel* przybył wczora do tutejszey stolicy, i zaraz udał się do Prezesa Rady, a potem do Ministra wojny. Poźniej miał długą naradę z Xięciem *Orleans*, a wieczorem udał się powtórnie do Ministra wojny. Dziś miał posłuchanie u Xięcia *Nemours*.

— Xiążę *Aumale* kupił od Baronowej *Feuchères* pawilon, należący do pałacu Bourbon, za 400,000 franków.

— *Messenger et Journal du Commerce*, будто получили чрезъ Вѣну извѣстіе, что на особу Султана сдѣлано покушеніе. Убійца, прежній янычарь, случайно только не попалъ въ свою цѣль. Когда Султанъ выѣхалъ верхомъ изъ своего дворца, произведенъ въ него выстрѣлъ изъ духового ружья, и только внезапный испугъ его лошади, отвратилъ отъ него ударъ. Преступникъ и девять лицъ, почитаемыхъ его соучастниками послѣ краткихъ допросовъ вѣшены въ мѣшки и брошены въ Босфоръ. (Сіи извѣстія, кажется еще требующъ подтвержденія, ибо прямымъ путемъ о семъ происшествіи не получено никакого донесенія.) (*A.P.S.Z.*)

„Приказано намъ объявить вамъ желаніе Его К. Велич., чтобы вы совѣтовались о средствахъ,

— *Messenger i Journal du Commerce* miały otrzymać przez Wiedeń wiadomość, iż uczyniony został zamach na życie Sułtana. Morderca, dawniejszy Janczar, przypadkiem tylko chybił swojego celu. Gdy bowiem Sułtan wyjechał kotno z swojego pałacu, wystrzelono doń z wiatrówki, i tylko nagłe poruszenie się konia, ochroniło go przed kulą. Zabójcę i dziewięć osób, uznanych za jego współwinowayców, po krótkim badaniu, wsadzono do worów i wrzucono do Bosforu. (Wiadomości te, zdają się bardzo potrzebować potwierdzenia, gdyż prostą drogą nie otrzymano żadnego doniesienia o tym wypadku.) (A.P.S.Z.)

„Rozkazano nam oświadczyć W Panom życzenie
Króla Jmci, abyście się naradzali nad środkami, ja-

какія должно бы еще употребить, для увеличенія вліянія господствующей церкви и приведенія оной къ единству.“

„Господа Члены Нижнего Парламента!

„При составленіи нынѣшняго бюджета руководствовались искреннимъ желаніемъ, соображаться съ нуждами государства въ духѣ благоразумной политики. Е. Велич. приказалъ, чтобы бюджетъ сей немедленно вамъ былъ предложенъ.

„Увеличеніе доходовъ превзошло всѣ ожиданія, судя по количеству прошлагоднихъ доходовъ.

„Е. К. Велич. поручаетъ вамъ, какъ можно скорѣе приступить къ дальнѣйшему разсмотрѣнію касательно послѣдствій акта дозволяющаго учрежденію банковъ на акціяхъ. Лучшее обезпеченіе противу худой администраціи банковыхъ дѣлъ, всегда зависитъ отъ способности и честности тѣхъ, коимъ ввѣряется сія администрація, равно какъ въ предусмотрительности и мудрости народа; однако не должно оставлять никакихъ распоряженій законодательной власти, которые содѣйствуютъ къ увеличенію и сохраненію прочности постановленій, отъ коихъ столько зависитъ торговой кредитъ.“

„Милорды и Господа!

„Его Велич. далъ намъ особое препорученіе обратитъ вниманіе ваше на состояніе Ирландіи и замѣтить, что благоразуміе внушаетъ принять всѣ мѣры, которые въ состояніи улучшить положеніе сей части Соединенныхъ Королевствъ.

„Король предлагаетъ вамъ немедленно разсмотрѣть: нынѣшнее состояніе городскихъ ополченій сей страны, сборъ десятины и трудный по требующій поспѣшнаго рѣшенія вопросъ, для опредѣленія законнаго пособия нищамъ; причемъ немогутъ быть пропущены тѣ согласныя съ благоразуміемъ распоряженія и мѣры предосторожности противу злоупотребленій, какія вы основываясь на своемъ опытѣ и знаніи дѣлъ, будете въ состояніи предложить.“

„Е. Велич. Король, ввѣряетъ вамъ сіи важныя дѣла въ той увѣренности, что вы будете имѣть возможность составить по сему закону соотвѣствующіе какъ желаніямъ Его В-ва такъ и ожиданіямъ народа.“

„Король увѣренъ, что приведеніемъ въ исполненіе сихъ ожиданій, вы не только содѣйствуете ко благу Ирландіи; но также законамъ и уложеніямъ сихъ Королевствъ доставите новую силу, утверждая ихъ благотворенія для всѣхъ классовъ подданныхъ Е. Королевскаго Величества.“

— По объявленному недавно списку членамъ Нижняго Парламента, явствуетъ, что между ними находится 80 радикалистовъ Англійскихъ и Ирландскихъ, 100 такъ названныхъ либералистовъ, 152 виговъ, а потому 332 Министерскихъ приверженцевъ. Консервативовъ 80, торіевъ 159, ультраторіевъ 80, т. е. 319 членовъ оппозиціи. Такимъ образомъ Министры неимѣли бы болѣе 13 голосовъ вѣрнаго большинства, однако должно замѣтить то обстоятельство, что это извѣстіе заимствовано изъ газеты Торіевъ.

— Здѣшніе журналы соглашаются на то, что взятіе Россійскими властями корабля *Vixen* нарушившаго карантинныя и таможенныя уложенія, было законнымъ и справедливымъ. Отъ сего непроизойдетъ никакихъ несогласій, какъ непроизойшли бы отъ того еслибъ Французскій корабль провезъ тайно водку въ Англію, и за то былъ взятъ.

— По представленному въ послѣднихъ числахъ акціонерамъ рапорту, подземная дорога подъ Темзою, проведена уже на 600 фут. т. е. болѣе нежели до середины рѣки, которая въ этомъ мѣстѣ имѣетъ ширины только 1,000 футовъ. Новые своды, подъ прикрытіемъ коихъ занимаются работники, проходили чрезъ рыхлую почву. Извѣстно, что сіи своды или цѣпи, составлены изъ листового желѣза весьма грубаго, заостреннаго съ одного конца, которымъ его вбиваютъ въ землю въ горизонтальномъ положеніи, помощію машинъ огромной силы. Въ нѣсколькихъ мѣстахъ, щитъ сей долженъ былъ выдержать давленіе въ 3,000 тоннъ или 60,000 центнеровъ. Выкопаны колодези, куда проводить открывающіеся во время работы источники, которые прежде старались удерживать. Почва по мѣрѣ приближенія къ противному берегу становится все болѣе твердою и все заставляетъ надѣяться, что съ окончаніемъ подземной дороги, работа будетъ производиться гораздо поспѣшнѣе. Въмѣстѣ съ строеніями нужными для облегченія вѣзда и выѣзда, дорога эта будетъ имѣть 1,300 фут. длины.

3-го Февраля.

Г-нъ Вагорнъ, извѣстный приверженецъ Вице-Короля Египетскаго, совѣтуетъ Англійскому Правительству позаботиться о заключеніи тѣснѣйшихъ связей съ *Мехмедомъ-Али*, который уже находясь въ пожилыхъ лѣтахъ, вскорѣ можетъ лишиться жи-

кихбы jeszcze użyć wypadło dla nadania większej mocy kościołowi panującemu, i przywiedzenia go do jedności.“

„Mości Panowie Izby Niższej!“

„Ułożeniem budżetu tegorocznego kierowało ułne życzenie, aby odpowiedzieć potrzebom służby publicznej w duchu rozsądnej oszczędności. N. Pan rozkazał, aby WcPanom budżet ten bezzwłocznie był przedłożony.“

„Powiększenie dochodów przewyższyło dotąd wszelkie oczekiwania, pochodzące z ilości dochodów lat przeszłych.“

„N. Pan zaleca WcPanom, abyscie, jak można, najszybciej rozpoczęli dalsze rozstraszania, dotyczące się skutków aktu, który dozwala ustanowienia banków akcyjnych. Najlepsze zabezpieczenie przeciw złej Administracji interesów bankowych musi się zawsze znajdować w zdatości i poczciwości tych, którym administracja ta jest powierzona, równie jak w przeczności i roztropności narodu; atoli nie należy zaniedbać żadnych rozporządzeń władzy prawodawczej, któremi da się powiększyć i zabezpieczyć trwałość instytutów, od których tyle zależy kredyt handlowy.“

„Milordownie i Mości Panowie.“

„N. Pan dał nam szczególne polecenie, zwrócić uwagę WcPanów na stan Irlandyi i na to, iż roztropność nakazuje przyjąć wszystkie środki, które są w stanie polepszyć położenie tej części Królestw Zjednoczonych.“

„N. Pan poleca śpiesznemu WcPanów rozpoznaniu: teraźniejszy stan korporacyi municypalnych kraju tego, pobór dziesięciny i trudne, ale śpiesznego rozwiązania wymagające pytanie o ustanowieniu prawnego zasiłku dla ubogich; przy czem nie mogą być przepomniane: z roztropnością zgodne rozporządzenia i środki ostrożności przeciw nadużyciom, które WcPanowie, oparci na swém doświadczeniu i znajomości rzeczy, podać będziecie w stanie.“

„N. Pan powierza WcPanom te ważne sprawy w tém zaufaniu, że będziecie w stanie ułożyć w tej mierze prawa, odpowiadające zarówno życzeniom N. Pana i oczekiwaniom narodu.“

„N. Pan jest przekonany, iż przez spełnienie tych nadziei nie tylko przyczynicie się do dobra Irlandyi; ale oraz prawu i ustawie zasadniczej tych Królestw nadacie nową siłę, zapewniając dobrodziejstwa ich wszystkim klasom poddanych Jego Królewskiej Mości.“

— Z ogłoszonej niedawno listy członków Izby Niższej okazuje się, iż między niemi jest 80 radykalistów angielskich i irlandzkich, 100 tak zwanych liberalistów, 152 wigów, a zatem 332 stronników ministrów. Konserwatystów zaś jest 80, torysów 159, ultratorysów 80, to jest 319 członków opozycyi. Tym sposobem nie mieliby Ministrowie więcej nad 13 głosów zapewnionej większości, zachodzi jednak ta okoliczność, że powyższe podanie jest dziełem torysowskiej gazety.

— Dzienniki tutejsze zgadzają się na to, że zabranie przez władze rossyjskie statku *Vixen*, łamiącego przepisy celne i kwarantanowe, było prawne i słuszne. Nie wynikną ztąd żadne nieporozumienia, jakby nie wynikały z tego, gdyby np. okręt francuzki przemycił wódkę do Anglii i za to zabrany został.

— Podług złożonego ostatniemi dniami akcyonaryuszom raportu, droga podziemna pod Tamizą, wyciągnięta już jest na 600 stóp, t. j. więcej niż pod połową rzeki, która w tém miejscu ma tylko 1000 stóp szerokości. Nowa arkada, pod której ostłoną robotnicy pracują, przechodziła przez grunt, znajdujący się w stanie płynnym. Wiadomo, że arkada ta, czyli raczej tarcza, złożona jest z blach żelaznych, nader grubych, zastrzonych z jednego końca, którym ją wbijają w grunt w kierunku poziomym, za pomocą machin wielkiej siły. W kilku miejscach tarcza ta wytrzymywać musiała ciśnienie równające się ciężarowi 3000 heczek czyli 60,000 centnarów. Powykopywano studnie, dokąd teraz sprowadzane są odkrywające się w ciągu roboty źródła, które dawniej usiłowano zatykać. Grunt staje się coraz twardszym, w miarę zbliżania się do brzegu przeciwnego, i wszystko każe się spodziewać, iż przy ukończeniu drogi podziemnej, roboty pójdą daleko śpieszniej. Z budowami potrzebnymi dla ułatwienia wjazdu i wyjazdu, droga ta będzie miała 1300 stóp długości.

Dnia 5.

Pan *Waghorn*, znany wielbiciel Vice-Króla Egiptu, doradza Rządowi Angielskiemu, ażeby nie zaniedbywał zawrzeć ścisłych stosunków przyjaźni z *Mehmedem-Ali*, który, będąc w wieku już podeszłym, może niedalekiej ulegnąć śmierci; co gdy nastąpi, trze-

зии; когда это случится, въ Египтъ должно ожидать непріятныхъ послѣдствій со стороны Султана, между тѣмъ Франція находясь ближе къ Египту не преминетъ найти предлогъ, чтобы для соблюденія порядка послать туда свое войско, а когда это ей удастся, то вѣроятно скоро вызоветъ его оттуда, а можетъ быть поступитъ съ Египтомъ такъ же какъ съ Алжиромъ. Завладѣніе Египта Франціею будетъ вредно для Индіи, и даже можетъ доставить Франціи владычество надъ свѣтомъ.

— Слышно, что вмѣсто Генерала Воароль команда въ Страсбургъ поручена будетъ Генералу Негрз.

— Согласно, съ желаніемъ Порты Лордъ Понсонби назначилъ трехъ Англійскихъ купцовъ живущихъ въ Стамбулѣ, а именно Гг. Блэкъ, Райтзъ и Серрель, чтобы договориться съ Портою на счетъ новаго таможеннаго тарифа.

— *Morning Chronicle* уведомляетъ, что восточная часть острова Кубы покорилась Губернатору и уничтожило обнародованіе узаконенія 1812. Лоренцо отозванъ въ Испанію.

— Маркизь Лондондерри съ супругою возвращаясь въ Англію, заѣдетъ въ Парижъ, и тамъ пробудетъ нѣкоторое время. (G. C.)

— Здѣшнее статистическое общество въ засѣданіи 16-го п. м. избрало въ иностранные почетные члены Барона Александра Гумбольта, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника, Профессора Доктора Гофмана и Тайнаго Совѣтника Профессора Д-ра Диттерича въ Берлинѣ.

— Въ Сербію, по донесенію придворной газеты наименованъ Великобританскимъ Консуломъ Г-нъ Г. Л. Гуджъ.

— По донесенію *Cork Standard* въ Ирландіи, въ послѣдніе три года вышло на 18,900,000 фунт. стерлинговъ водки, по сему считая народонаселеніе 8 милліоновъ, на каждую семью, полагая четырехъ питущихъ, приходится 9 гиней. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ

Мадридъ, 26-го Января.

Министерство, для соблюденія экономіи, намѣрено отставить многихъ чиновниковъ извѣстныхъ приверженностей къ Карлистамъ; говорятъ также, что оно хочетъ воспользоваться пріисущими въ Барселонѣ, чтобы привести въ дѣйство дарованное ему полномочіе.

— Извѣстія изъ Валенціи не отрады. Кабрера съ 2,000 пѣхоты и 1,000 конницы проникъ въ провинцію Валенцію, гдѣ войска его дѣйствуютъ самымъ наглымъ образомъ. Во многихъ мѣстахъ онъ захватилъ Алкальдовъ, Оберъ-Офицеровъ національной гвардіи и знатныхъ гражданъ, за выкупъ которыхъ онъ требуетъ большихъ денегъ. Супруга Алкальда Годиля должна была внести за себя 12,000 реаловъ. Кабрера самъ раненъ и его носятъ солдаты на носилкахъ.

— Купеческое сословіе въ Мадридѣ и Валенціи понесло значительныя потери оттого, что войско Кабреры перехватило чемаданъ съ бумагами имѣющими цѣну денегъ. (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛІЯ

Лиссабонъ, 24-го Января.

Слухъ, что 18-го ч. с. м. при открытіи Кортесовъ, послѣдуютъ волненія, не подтвердился и все было спокойно. Чины собрались въ назначенный день, впрочемъ присутствовали только 61 депутатъ, другіе еще не прибыли. Г. Ансельмъ Хозе Бракамъ избранъ временно Президентомъ.

— Комиссія, назначенная для принятія библиотекъ, картинъ и разныхъ дѣлъ художества по упраздненныхъ монастыряхъ, велѣла все перевозить въ монастырь Санъ-Франциска, гдѣ занимается составленіемъ инвентаря. Будучи учреждена еще въ 1835 г. она очень мало занималась своимъ дѣломъ, почему расхищено очень много вещей. Привезенныя на сѣ время въ монастырь Св. Франциска монастырскія библіотеки, составляютъ 300,000 томовъ разныхъ книгъ и 2,000 картинъ. Книги, послѣ приведенія въ порядокъ, будутъ присоединены къ публичной библіотекѣ, содержащей 900,000 томовъ. Между картинами мало находится важныхъ, но за то изъ библиотекъ ожидаютъ много занимательныхъ сочиненій и рукописей.

— Послѣ снѣговъ и морозовъ появившихся здѣсь, наступила было пріятная погода, похожая на прекрасную весну, между тѣмъ опять четыре уже дня чувствительный холодъ; за городомъ замерзли колодцы; для пойки скота, должно каждый день рубить ледъ. Недостатокъ воды очень вреденъ для земли, и растенія вѣроятно много потеряютъ.

— 15-го ч. с. мѣсяца какой то безумный Мерсье

ба сѣ сподзiewać w Egipcie nieprzyjaznych ze strony Sułtana zabiegów, a tymczasem Francya, naybliżej Egiptu będąca, nie zaniedba wymyślić pozoru, aby tam dla utrzymania porządku, woysko swoje posłać, a gdy je raz posle, nie prędko zapewne zamtąd wyprowadzi, a może tak postąpi z Egiptem, jak postąpiła z Algierem. Posiadanie Egiptu przez Francyę, stanie się stratnem dla Indyi, może nawet dla Francyi panowanie nad światem zapewnić.

— Слышać, że w mieyscu Jenerała Voirrol, będzie powierzone dowództwo w Straßburgu Jenerałowi Nègre.

— Stosownie do życzenia Porty, delegował Lord Ponsonby, trzech kupców Angielskich, osiadłych w Stambule, a mianowicie PP. Black, Wright i Sarrel, do umówienia się z Portą względem nowej taryfły celnej.

— *Morning Chronicle* donosi, że wschodnia część wyspy Kuby, poddała się Gubernatorowi i odwołała ogłoszenie ustawy 1812 roku. Lorenzo został do Hiszpanii odwołany.

— Markiz Londonderry i żona jego, w powrocie swoim do Anglii, wstąpią do Paryża, i tam czas niejaki zabawią.

— Tutejsze towarzystwo statystyczne, na posiedzeniu swoim d. 16 z. m., mianowało Barona Alexandra Humboldt, oraz rzeczywistego Taynego Radcę Professora Hoffmann i Taynego Radcę Professora Doktora Dietricha w Berlinie, zagranicznymi członkami honorowemi.

— Gazeta Dworska ogłosiła mianowanie Pana J. L. Hodges, Angielskim Konsulem w Serbii.

— Podług *Cork Standart*, w Irlandyi w przeciągu ostatnich trzech lat, spożyto wódki za 18,900,000 fun. szter., z czego, rachując ludności 8 million. duż, na każdą familią, licząc w niej po czterech pijących, przypada po 9 gwiney.

(A.P.S.Z.)

HISZPANIA

Madryt, dnia 26-go Stycznia.

Ministerynm dla zaprowadzenia oszczędności, zamierza wydalić wszystkich urzędników, znanych z przychylności ku Karolistom; mówią także, iż chce korzystać z wypadków w Barcelлонie, wprowadzając do wykonania udzielone sobie nadzwyczajne pełnomocnictwo.

— Wiadomości z Walencyi są zasmucające: Cabrera z 2,000 piechoty i 1,000 jazdy wtargnął do prowincyi Walencyi, gdzie woyska jego nadzwyczajnych dopuszczają się nadużyć. Na rozmaitych mieyscach zabrał w niewolę Alkaldów, wyższych oficerów gwardyi narodowej i wielu znakomych obywateli, za których znaczny wykup płacić kazał. Małżonka Alkalda Godilla, musiała wykupić się za 12,000 realów. Cabrera sam jest raniony, i każe sobie nieść w lektyce przed woyskiem.

— Stan kupiecki w Madrycie i Walencyi poniosł przez to wielką stratę, że waliza listowa, która zawierała papiery, mające wartość pieniężną, została przejętą przez woyska Cabrery. (A.P.S.Z.)

PORTUGALIA

Lisbona, 24-go Stycznia.

Pogłoska, iż d. 18 h. m., przy zgajeniu Stanów, nastąpią zaburzenia, nie potwierdziła się, i wszystko odbyło się spokojnie. Stany zebrali się w dzień wyznaczony; znajdowało się jednak dopiero 61 Deputowanych; inni bowiem jeszcze nie przybyli. Pan Anselmo Jose Braacamp został obrany tymczasowym Prezesem.

— Kommissya, wyznaczona do zabrania i uporządkowania bibliotek, obrazów, tudzież różnych dzieł sztuki po skassowanych klasztorach, kazała wszystko zwozić do klasztoru San-Francisco, gdzie zajmuje się spisaniem inwentarza. Wyznaczona jeszcze w r. 1835, mało bardzo zajmowała się czynnością swoją, z którego powodu rozkradziono bardzo wiele rzeczy. Dotąd sprowadzone do San-Francisco biblioteki klasztorne, przyniosły 300,000 tomów różnych ksiąg i 2,000 obrazów. Książki, po uporządkowaniu, będą przyłączone do biblioteki publicznej, liczącej 900,000 tomów. W obrazach mało bardzo znajdzie się co dobrego; natomiast w bibliotekach spodziewają się dzieł i rękopisów ważnych.

— Po śniegach i mrozach, jakie się tu zjawiły, nastąpiła była pora czasu łagodna do najpiękniejszej wiosny podobna, tymczasem mamy znowu od dni czterech dokuczające zimno; za miastem pozamarzały studnie, a dla pojenia bydła, trzeba codziennie lod przerąbywać. Niedostatek ten wody jest dla ziemi bardzo szkodliwy, zasiewy i rośliny ucierpią niezawodnie bardzo wiele.

— Dnia 15 h. m. szalony jakiś człowiek Mercier,

бросил камень въ идущаго верхомъ чрезъ улицу Принца Фердинанда Португальскаго. Принцъ благополучно избѣгнул опасности. (G. C.)

И т а л і я. Венеція, 13-го Января.

Во время бури, свирѣпствовавшей въ Декабрѣ, на Тирольской границѣ выпалъ глубокий снѣгъ, и такимъ образомъ на новой дорогѣ чрезъ Кадоръ въ Германію сообщеніе отъ 25 Декабря до 7-го ч. с. м. совершенно было прекращено, — каковаго явленія не случилось со времени построенія этой прекрасной дороги. Слышно, что дѣятельностію Правительства отъ 9-го ч. дорога очищена и товары, равно какъ и путешественники, могутъ достигать безпрепятственно своей цѣли. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 11-го Января.

Много говорили о новой монетѣ съ изображеніемъ Султана. Она будетъ выбита въ небольшомъ количествѣ. Султанъ во время будущаго Байрама хочетъ оную раздать особамъ своего двора. Здѣсь испытаютъ, какое впечатлѣніе и послѣдствіе произведетъ появленіе этихъ денегъ въ обращеніи.

— Оба Персидскіе Принцы, проживавшіе здѣсь нѣкоторое время, отправились въ дальнѣйшій путь въ Трапезундъ. Оріенталистъ Фразеръ сопровождавшій ихъ изъ Лондона, возвращается въ Англію.

— Наконецъ открыли поддѣлывавшіе монеты, кои съ нѣкотораго времени пустили въ обращеніе столько поддѣланныхъ Турецкихъ денегъ. Это были Французы и центромъ ихъ дѣйствій была здѣшняя столица. За 6 предъ симъ мѣсяцевъ прибыли сюда два ювелира, которые совокупно съ однимъ Французскимъ банкирскимъ домомъ, учредили фабрику золотыхъ издѣлій. Весьма вѣроятно, что они хорошо жили. Одинъ изъ участниковъ часто выѣзжалъ въ Смирну, Бруссу, и другія столицы внутри Государства, гдѣ покупалъ значительное количество шелка, и другихъ вещей, а поелику оказалось, что пущенные въ обращеніе поддѣлываемыя деньги, происходили изъ сихъ городовъ, и что помянутый Французскій банкирскій домъ обывалъ значительныя суммы поддѣланныхъ денегъ перемѣнить на ассигнаціи; по тому пало подозрѣніе на сихъ двухъ мнимыхъ ювелировъ, которые въ слѣдствіе сего за нѣсколько предъ симъ дней бѣжали. Ихъ соучастники постоянно находятся здѣсь въ Французскомъ банкирскомъ домѣ, что доказываетъ, въ какомъ состояніи законодательство сего Государства въ отношеніи къ иностранцамъ, если такіе преступники могутъ здѣсь жить спокойно, ибо состоятъ подъ Французскимъ покровительствомъ. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Пишутъ изъ Бамберга (въ Баваріи): „Здѣшняя бібліотека получила въ семь мѣсяцъ прекрасный подарокъ отъ Англійскаго Правительства, т. е. 67 томовъ *изъ листъ* и 16 *изъ четвертую долю листа*. Каждая изъ сихъ книгъ напечатана на отличной бумагѣ съ прекрасными дипломатическими картинами, гравированными на мѣди, касательно науки о рукописяхъ. До сихъ поръ ни одного изъ сихъ сочиненій не было въ книжныхъ лавкахъ, всѣ они выданы изъ офиціального источника Англійскаго Правительства и печатаны на его издѣніи для утвержденія, распространенія и объясненія исторіи Англіи и всей Европы. Такия книги отправлены безденежно во всѣ знатнѣйшія заведенія. Въ торговомъ отношеніи цѣна ихъ неменѣе 12,000 флор.

— Газета *Rozmaitości Lwowskie* сообщаетъ: „Пастухи Славонцевъ въ Венгріи не рѣдко побившись объ закладъ показываютъ удивительныя вещи. Они влезаютъ на самыя высокія ели или сосновыя деревья и срѣзавъ ножами ихъ вершины, становятся на нихъ головою. Въ такомъ вертикальномъ положеніи они остаются по четверти часа находясь въ такой опасности, и не рѣдко за такіа чудеса, при чемъ не трудно сломить шею, получаютъ самое малое денежное вознагражденіе или кватерку водки.

— *Лембергская газета* пишетъ, что Карлъ Липинскій послѣ восемнадцатимѣсячнаго своего путешествія, возвратился въ сію столицу 23-го Декабря прош. года и послѣ краткаго пробыванія опять выѣхалъ, чтобы давать концерты во время Кіевскихъ контрактовъ.

— Чтобы имѣть понятіе, о перепискѣ между Англіею и Восточною Индіею, одна изъ здѣшнихъ газетъ сообщаетъ статистическое извѣстіе, что ежегодно отправляется изъ Калькуты въ Англію 83,189, и взаимно приходитъ изъ Англіи въ Калькуту 72,397 писемъ; изъ Мадраса отправляется 40,614 писемъ, и приходитъ 31,306; въ Бомбай приходитъ писемъ около 30,000, а отправляютъ ихъ оттуда 24,000. (G. C.)

сиснулъ камениемъ на идущаго конно чрезъ улицу Хігція Фердинанда Португальскаго. Хігце счастливо ушелъ отъ неbezpieczeństwa. (G. C.)

В е о с н ы.

Венеція, 13-го Стычня.

Подczas бури która panowała w końcu Grudnia, na granicach Tyrolskich, głęboki śnieg wypadł, przez co na nową drogę przez Cadore do Niemiec przejazd od 25 Grudnia do 7 t. m. całkiem był przerwany — wypadek, który od zrobienia tej pięknej drogi jeszcze się nie zdarzył. Słychać, iż czynnem zajęciem się władz, droga od dnia 9 t. m. znowu stała się możliwą do jeżdżenia, a towary i podróżni bez przeszkody mogą odbywać zamierzoną podróż. (A.P.S.Z.)

Т у р ц ы а.

Константинополь, 11 Стычня.

Wiele rozprawiano o nowej monecie z wizerunkiem Sułtana. Mała tylko jej liczba ma być wybita. Sułtan na przyszły bayram chce ją rozdać osobom swego dworu. Będzie to próba, jakie wrażenie i skutek sprawi pokazanie się tych pieniędzy w obiegu.

— Obadwaj Chiżęta Perscy, którzy tu przez czas jakiś bawili, udali się w dalszą podróż do Trebizundu. Orientalista Frazer, który im z Londynu towarzyszył, wraca do Anglii.

— Nakoniec odkryto fałszerzy monety, którzy od niejakiego czasu tyle fałszywych pieniędzy tureckich w obieg puszczili. Są to Francuzi, a siedziskiem ich działań była tutejsza stolica. Przed 6 miesiącami przybyło tu dwóch jubilerów, którzy w związku z pewnym szanownym francuskim domem handlowym, założyli fabrykę złotych wyrobów. Według wszelkiego podobieństwa, dobrze się im powodziło. Jeden z uczestników często wyjeżdżał do Smyrny, Brussy i innych stolic wewnętrzna państwa, gdzie zakupował znaczne partje jedwabiu i innych artykułów, a że pokazało się, że puszczane w obieg fałszywe pieniądze z owych miast pochodziły, i że wspomniany francuski dom handlowy przyrzekł, znaczne summy fałszywych pieniędzy zamienić na papiery; powzięto zatem podejrzenie przeciw owym dwóm mniemanym jubilerom, którzy skutkiem tego przed kilką dniami uciekli. Ich współwinowaycy we francuskim domu handlowym ciągle tu się znajdują, a to dowodzi, w jakim stanie znajduje się prawodawstwo tego kraju względem cudzoziemców, kiedy, tacy zbrodniarze, mogą tu spokojnie zostawać, dla tego, że są pod opieką francuską. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Donoszą z Bambergi (w Bawaryi): „Publiczna biblioteka tutejsza otrzymała w tym miesiącu bardzo piękny dar od Rządu Angielskiego, to jest: 67 tomów *in folio*, i 16 *in quarto*. Każda z tych książek wytłaczana jest na pięknym papierze, z przydaniem najpiękniejszych dyplomatycznych rycin, na miedzi rżniętych, do nauki o rękopismach ściągających się. Dotąd ani jednego z tych dzieł nie było jeszcze w handlu księgarskim, wszystkie wychodzą z urzędowego źródła, Rządu angielskiego i kosztem jego są drukowane, w celu utwierdzenia, rozszerzenia i wyjaśnienia historyi Anglii i Europy całej. Takie egzemplarze rozdano bezpłatnie do wszystkich znakomitszych zakładów. Wartość ich pod względem handlowym, jest najmniej 12,000 zł. r.

— Czytamy w *Rozmaitościach Lwowskich*: „Pastuchy Słowaków w Węgrzech nie raz o zakład dziwne wyrabiają sztuki. Włazą na najwyższe jodłowe lub sosnowe drzewa, a ich wierzchołki nożkami kieszonkowymi obciążwszy, głowami na nich stoją. Tak wyprowadzani, jak świece, z wyciągniętemi ku niebu nogami, pozostają po ćwierć godziny w tej niebezpiecznej postawie, a często za tę sztukę, przy której tak łatwo kark skręcić, nie dostają więcej, jak mały datek pieniężny albo kwaterkę wódki.

— Lwowska gazeta donosi, że Karol Lipiński po swojej ośmnaście-miesięcznej podróży powrócił do tej stolicy d. 25 Grudnia r. z. lecz po krótkim tam pobycie znowu wyjechał dla dania koncertów w czasie kontraktów Kijowskich.

— Aby powziąć wyobrażenie o częstej korespondencji między Anglią a Wschodnimi Indyami, jedna z tutejszych gazet udziela statystyczną wiadomość, iż rocznie posyła się z Kalkuty 83,189 do Anglii, a nawzajem przychodzi z Anglii do Kalkuty 72,397 listów; z Madras posyła się listów 40,614, a przychodzi ich 31,306, do Bombay przychodzi blisko 30,000, a posyła się ich ztamtąd 24,000. (G. C.)